

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

**Broj: S1 3 U 002130 09 U
 Sarajevo, 19.10.2011. godine.**

U IME BOSNE I HERCEGOVINE!

Sud Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija: Jadranka Brenjo, predsjednik vijeća, Šahbaz Džihanović i Branimir Orašanin, članovi vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Žanka Bajić, u upravnom sporu tužitelja ANEKS d.o.o. Banja Luka, Majke Jugovića 25, Banja Luka, zastupani po Čurt Femil i Kapetanović Tarik, advokati iz Sarajeva, Trampina 6. Sarajevo, protiv rješenja broj: 01-02-26-015-35-II/09, od 10.11.2009. godine, tuženog, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, u upravnoj stvari sumnje o postojanju zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav 1. tačka d), i zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav 2. Zakona o konkurenčiji, na nejavnoj sjednici održanoj dana 19.10.2011. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

Tužba se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rješenjem tuženog, Konkurencijsko vijeće BiH, u postupku pokrenutom po Zahtjevu privrednog subjekta ANEKS d.o.o. Banja Luka, broj: 01-02-26-015-35-II/09, od 10.11.2009. godine, je: 1. Odbijen kao neosnovan, Zahtjev privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, podnešen radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma između Telekoma Srpske a.d. Banja Luka i privrednih subjekata: Elektroprenos BiH Banja Luka, LHB Banka a.d. Banja Luka, Lanaco kompjuteri i komunikacije Banja Luka, Koming-Pro d.o.o. Gradiška, Terc Trade Company d.o.o. Prnjavor i Elta Kabel Dobojski, iz člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenčiji; 2. Ocjenjeno da su ugovori o zakupu kablovske kanalizacije zaključeni između Telekoma Srpske i privrednih subjekata iz Tačke 1. ovog rješenja, na tržištu pružanja usluga iznajmljivanje kablovske kanalizacije na području Republike Srpske u skladu sa Zakonom o konkurenčiji; 3. Odbijen kao neosnovan, zahtjev privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, podnešen radi utvrđivanja postojanja zloupotrebe dominantnog položaja od strane Telekom Srpske a.d. Banja Luka u smislu člana 10.

stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji; 4. Utvrđeno da ne postoji zloupotreba dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji od strane privrednog subjekta Telekom Srpske a.d. Banja Luka na tržištu pružanja usluga interkonekcije na području Republike Srpske; 5. Obavezan privredni subjekt Aneks d.o.o. Banja Luka da privrednom subjektu Telekom Srpske a.d. Banja Luka, naknadi troškove postupka u iznosu od 6.945,12 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove odluke, te, 6. da će ovo rješenje koje je konačno, biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Blagovremeno podnesenom tužbom za pokretanje upravnog spora, tužitelj ANEKS d.o.o. Banja Luka, osporava navedeno rješenje iz razloga povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Navodi da zaključak tuženog da je Telekom Republike Srpske ponudio tužitelju i druge načine povezivanja komunikacijskih tačaka nije zasnovan ni na kakvim dokazima čime je povrijedjen princip utvrđivanja materijalne istine jer Telekom RS tužitelju nikada nije dao pismenu ponudu o kojoj bi se pismeno očitovao. Takodjer, tuženi je prihvatio argumentaciju Telekoma RS da nema namjeru zaključiti ugovor o iznajmljivanju kablovske kanalizacije sa tužiteljem te da ne može preuzimati inicijativu za zaključenje ugovora, mada je isti već ranije zaključio šest ovakvih ugovora, a od toga tri sa firmama koje su nezakonito izgradile vlastitu kablovsku kanalizaciju i istu dovele do objekta Telekoma RS, a da je raskinuo zaključen ugovor sa tužiteljem čiji je predmet, inter alia, bio zakup kablovske kanalizacije Telekoma RS. Na usmenoj raspravi po pitanju zaključenja tri ugovora o zakupu kablovske kanalizacije sa subjektima koji su nelegalno izgradili kanalizaciju, Telekom RS je kao razlog njihovog zaključenja naveo „legalizaciju zatečenog stanja i „snalaženje u nastaloj situaciji“ iz čega se izvodi zaključak da Telekom RS ima ovlaštenja da legalizira nelegalno sagradjene objekte telekomunikacijske infrastrukture, na što nije ovlašten. Takodjer, tuženi je nepravilno, kao relevantno tržište, naveo tržište fiksne telefonije u dijelu rješenja koje se odnosi na postojanje štetnog sporazuma, što je u suprotnosti sa činjenicom da je prethodno za taj dio zahtjeva tužitelja kao relevantno tržište utvrdio tržište pružanja usluga zakupa kablovske televizije, što se ponavlja i na strani 15. osporenog rješenja, što je oprečno sa prethodno utvrđenim relevantnim tržištem. Telekom Republike Srpske je jednostrano raskinuo postojeći ugovor sa tužiteljem koji je zaključen u periodu kada i sa šest drugih privrednih subjekata, nakon čega je izbjegavao konkretno odgovoriti na zahtjeve tužitelja po pitanju dostavljanja ponude za komercijalni zakup kablovske kanalizacije, te da je pogrešan zaključak tuženog, da nije osporavano da se ostali subjekti ne bave pružanjem usluga javne fiksne telefonije, obzirom da je tužitelj u svome izjašnjenju naveo čime se bave pravni subjekti koji imaju zaključene ugovore o zakupu ove kanalizacije. Naglašava da četiri privredna subjekta (Lanaco kompjuteri i komunikacije, Koming-Pro, Terc Trade Company i Elta kabel) kao registrovanu djelatnost pružaju telekomunikacione usluge svojim korisnicima (Internet, odnosno usluge kablovske televizije), a preostala dva subjekta iznajmljenu kablovsku kanalizaciju koriste za svoje potrebe, da su Internet, odnosno usluge kablovske televizije, isto kao i usluge javne fiksne telefonije, telekomunikacione usluge i svaka od njih se može pružati korišćenjem kablovske kanalizacije, zbog čega je nepravilan zaključak tuženog, da privredni subjekti sa kojima je Telekom RS zaključio ugovor o zakupu kablovske kanalizacije, ne pružaju usluge javne fiksne telefonije. Nadalje, tužitelj navodi da je osporenim rješenjem povrijedjeno načelo materijalne istine jer zaključak tuženog da nije dokazivao da su četiri od šest subjekata njegovi konkurenti jer pružaju internet usluge je netačan. Tuženi je trebao pozvati navedene subjekte da se izjasne kojim se poslovnim djelatnostima bave, te utvrditi da li je tužitelj njihov tržišni konkurent ili nije, pa je takav selektivni pristup utvrđivanja materijalne istine u suprotnosti sa članom 9.

Zakona o upravnom postupku i dosadašnjom praksom tuženog po pitanju primjene načela materijalne istine. Tuženi je osporovanim rješenjem nepravilno tumačio i primijenio odredbe Zakona o komunikacijama i podzakonske akte, Odluke RAK-a, Zakona o konkurenciji i Zakona o zaštiti potrošača. Zaključak tuženog da razlika cijene od 0,0005 KM ne predstavlja direktno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena od strane Telekoma RS je neprihvatljiv i pravno neutemeljen sa aspekta Zakona o konkurenciji i Zakona o zaštiti potrošača, kao i sa odredbama Zakona o komunikacijama i Odlukama RAK-a, tim prije što ni u jednoj zemlji iz EU ne postoji tako neznatna razlika između veleprodajne i maloprodajne cijene dominantnog operatera kao što je slučaj u RS, što upućuje na nelojalne prakse odnosno nametanje nelojalnih cijena i cjenovnih politika. Tuženi je propustio da utvrdi da je Telekom RS primijenio različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova, čime je zloupotrijebio vladajući položaj, a tužitelja je doveo u neravnopravan, odnosno nepovoljan konkurenčki položaj u smislu člana 10. stav 2. tačka c) Zakona o konkurenciji. Dalje navodi da je neprihvatljivo obrazloženje razloga zbog kojih je Telekom RS zaključivao i održavao ugovore o zakupu kabloske kanalizacije Telekom RS sa drugim pravnim subjektima koji su nezakonito izgradili vlastitu kanalizaciju i dovele je do Telekoma RS, odnosno, da je to uradio radi „legalizacije postojećeg stanja“, i tako zaključene ugovore ostavio na snazi, a ugovor sa tužiteljem o kolokaciji raskinuo zbog promjene RIP dokumenta, neprihvatljivo. Tuženi je svoju odluku zasnovao i na Odluci o politici Telekomunikacija Bosne i Hercegovine za period 2008-2012. godine, prema kojoj javni operateri za pružanje fiksne telefonije imaju odredjenu zaštitu, ali nije obrazložio o kakvoj se zaštiti radi, kao i navode iz obrazloženja tuženog Telekom RS, da ima odredjene pogodnosti u smislu Politike razvoja sektora telekomunikacije, koje podrazumijeva povećanje cijena lokalnog saobraćaja, obzirom da Pravilo 40/2009., koje će biti u primjeni tek od 01.01.2010. godine, tužitelja dovodi u povoljniji položaj u pružanju usluga fiksne telefonije. Takodjer, tužitelj navodi, da pozivanje tuženog u obrazloženju osporenog rješenja na slučaj „Deutsche Telekom“ ne može biti adekvatno, jer se isti ne može primijeniti zbog neuporedivosti u tehničkom nivou razvijenosti, uslovima u kojima se pružaju usluge i sl, je izgovor tuženog kako se ne bi upustio u detaljniju analizu zahtjeva koji je pred njega postavljen, te govori o selektivnosti primjene zakonskih rješenja. Smatra da Zakon o konkurenciji BiH nije u potpunosti usaglašen sa regulativom Evropske unije u oblasti tržišne konkurencije. Istiće da su troškovi dodijeljeni Telekomu RS u dijelu koji se odnose na povećanje od 100% zbog posebne težine predmeta i zahtijevanog stručnog i specijalističkog znanja, od 2.760,00 KM, protivno primjenjivoj advokatskoj tarifi u RS, jer se ova nagrada može uvećati do 100%, što tuženi u osporenom rješenju nije adekvatno obrazložio. Konačno, tužitelj predlaže da Sud tužbu uvaži, osporeno rješenje Konkurenčkog vijeće BiH od 10.11.2009. godine, poništi i predmet vradi na ponovni postupak.

U odgovoru na tužbu tuženi, Konkurenčko vijeće BiH, ostaje u cijelosti kod osporenog rješenja i predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Sud je ispitao pravilnost i zakonitost osporenog rješenja u granicama odredbe člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 19/02. do 74/10), pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz slijedećih razloga:

Osporenim rješenjem konačno je: 1. Odbijen kao neosnovan, Zahtjev privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, podnešen radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma između Telekoma Srpske a.d. Banja Luka i privrednih subjekata: Elektroprenos BiH Banja Luka, LHB Banka a.d. Banja Luka, Lanaco kompjuteri i komunikacije Banja Luuka, Koming-Pro d.o.o. Gradiška, Terc Trade Company d.o.o. Prnjavor i Elta Kabel Dobojski, iz člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji; 2. Ocijenjeno da su ugovori o zakupu kablovskog kanalizacije zaključeni između

Telekoma Srpske i privrednih subjekata iz tačke 1. ovog rješenja, na tržištu pružanja usluga iznajmljivanje kablovske kanalizacije na području Republike Srpske, u skladu sa Zakonom o konkurenciji; 3. Odbijen kao neosnovan, zahtjev privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, podnešen radi utvrđivanja postojanja zloupotrebe dominantnog položaja od strane Telekom Srpske a.d. Banja Luka u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji; 4. Utvrđeno da ne postoji zloupotreba dominantnog položaja u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b) i c) Zakona o konkurenciji od strane privrednog subjekta Telekom Srpske a.d. Banja Luka na tržištu pružanja usluga interkonekcije na području Republike Srpske; 5. Obavezan privredni subjekt Aneks d.o.o. Banja Luka, da privrednom subjektu Telekom Srpske a.d. Banja Luka, naknadi troškove postupka u iznosu od 6.945,12 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove odluke, te, da će ovo konačno rješenje biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, i službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Prema obrazloženju osporenog rješenja, Konkurencijsko vijeće je dana 10.04.2009. godine, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka u smislu člana 28. Zakona o konkurenciji, podnesen od strane privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, protiv privrednog subjekta Telekom Srpske a.d. Banja Luka, zbog sumnje o postojanju zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav 1. tačka d), i zloupotrebe dominantnog položaja iz člana 10. stav 2. Zakona o konkurenciji BiH. Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provođenja postupka utvrditi postojanje povrede Zakona o konkurenciji na koje podnositelj zahtjeva ukazuje, pa je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj:01-02-26-015-5-II/09, od 12.05.2009. godine. Tokom postupka rješavanja zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“,broj:18/06) i Zakona o upravnom postupku BiH („Službeni glasnik BiH“, broj:29/02, 12/04. i 88/07). Obzirom da je tužitelj podnio Zahtjev iz razloga što smatra da je Telekom Srpske zaključio zabranjeni sporazum iz člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji u pogledu zaključenja ugovora o zakupu kablovske kanalizacije i zloupotrijebio dominantan položaj na način propisan članom 10. stav 2. tačke a), b) i c) Zakona u pogledu cijene usluge i konkurencije, te da se radi o različitim uslugama, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 3. Zakona i članom 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, u dijelu Zahtjeva koji se odnosi na zabranjeni sporazum u pogledu zaključenja ugovora o zakupu kablovske kanalizacije, kao relevantno tržište, utvrdilo tržište pružanja usluga zakupa kablovske kanalizacije, dok je u smislu predmetne koncentracije, utvrđeno relevantno tržište u geografskom smislu, tržište republike Srpske, budući da privredni subjekt Telekom Srpske, ima mogućnost pružanja usluga zakupa kablovske kanalizacije na području Republike Srpske, kao i u odnosu na dio Zahtjeva tužitelja koji se odnosi na zloupotrebu dominantnog položaja, slijedom čega je utvrđeno da je tržište predmetne koncentracije, tržište usluga interkonekcije na području Republike Srpske. Nadalje, u toku postupka održana je usmena rasprava dana 26.08.2009. godine, na kojoj su se zastupnici stranaka izjasnili o činjenicama i okolnostima na kojima temelje zahtjev, te je izvršen uvid u dokaze koji su pribavljeni u toku postupka, a koji su detaljno navedeni na strani 5. Obrazloženja osporenog rješenja, nakon čega je strankama ostavljen dodatni rok za izjašnjavanje, a koja izjašnjavanja su dostavljena, od strane podnosioca Zahtjeva Aneks d.o.o. Banja Luka dana 10.09. 2009. godine, a od strane Telekoma Srpske, dana 14.09.2009. godine, koja izjašnjenja su detaljno sadržana na stranicama 6. do 13. Obrazloženja osporenog rješenja. Na osnovu ocjene dokaza, tuženi, Konkurencijsko vijeće je u pogledu postojanja zabranjenog sporazuma iz člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji, u postupku koji je prethodio donošenju osporenog rješenja na nesporan način utvrdio da Telekom Srpske svoje poslovanje obavlja u skladu sa Zakonom o komunikacijama i pravilima RAK-a kao sektorskog regulatora iz oblasti telekomunikacija, odnosno da Telekom kao privredni subjekt, pruža usluge fiksne telefonije i internet usluge u Bosni i

Hercegovini, da je Telekom zaključio šest ugovora o zakupu kablovske kanalizacije sa trećim privrednim subjektima, navedeni na strani 14. Obrazloženja rješenja, kao i da je podnositac Zahtjeva, Aneks d.o.o. Banja Luka, sa Telekom-om Srpske, zaključio Ugovor o kolokaciji dana 28.11.2006. godine, čiji su predmet bili fizička kolokacija i iznajmljivanje kablovske kanalizacije, a koji ugovor je raskinut dana 29.10.2007. godine, uslijed promjene RIP dokumenta, kojom promjenom ovog dokumenta je ponuda za kolokaciju je izmijenjena na način da usluga iznajmljivanja kablovske kanalizacije nije više sastavni dio ponude već samo ponuda uspostavljanja interkonekcije. Izmjenom RIP dokumenta, Telekom je prestao biti u obavezi da nudi uslugu iznajmljivanja kablovske kanalizacije u sklopu usluge interkonekcije, niti je ova usluga u ponudi Telekoma ni kao komercijalna usluga u cjenovniku Telekoma. Ovakvo poslovanje Telekoma u skladu je sa Zakonom o komunikacijama što je potvrdila i Regulatorna agencija za komunikacije, davanjem saglasnosti na RIP dokument broj: 05-29-1236-4/07, od 17.08.2007. godine, kao i u mišljenju RAK-a broj: 05-29-1973-2/06, od 08.08.2006. godine. U odnosu na Zahtjev privrednog subjekta Aneks d.o.o. Banja Luka, da smatra da je Telekom zaključio **zabranjene sporazume** u smislu člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji, tuženi je utvrdio da iz podataka u spisu predmeta proizilazi da je podnositac Zahtjeva Aneks d.o.o. Banja Luka, registrovan kao alternativni operater fiksne telefonije i da želi da sa Telekomom zaključi ugovor o iznajmljivanju kablovske kanalizacije u cilju pružanja usluga javne fiksne telefonije, što je Telekom odbio, iako je već zaključio šest ugovora o zakupu kablovske kanalizacije sa drugim privrednim subjektima **koji se ne bave pružanjem usluga javne fiksne telefonije**, koju činjenicu ne osporava ni sam podnositac Zahtjeva, iz čega proizilazi da samim time, Telekom Srpske nije mogao podnosioca Zahtjeva dovesti u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenčiju u pogledu pružanja usluga fiksne telefonije, čime nije povrijedio odredbe člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji, tim prije što je Telekom podnosiocu Zahtjeva ponudio i druge načine povezivanja komunikacijskih tačaka na lokalne centrale Telekoma koje je ovaj odbio iz razloga što smatra da iste nisu finansijski isplative. U konkretnom slučaju, relevantno tržište je tržište pružanja usluga kablovske kanalizacije i predmet spora nije pružanje usluga interneta i kablovske televitije, nego usluga fiksne telefonije, a privredni subjekti sa kojima je Telekom zaključio ugovore o zakupu kablovske kanalizacije, a što medju strankama nije sporno, nemaju licencu za pružanje usluga fiksne telefonije, pa samim time, podnosiocu Zahtjeva nisu konkurenti u pružanju usluga fiksne telefonije. Na osnovu navedenog Konkurenčijsko vijeće je utvrdilo da na postoji zabranjeni sporazum između Telekoma i drugih privrednih subjekata kojim se podnositac zahtjeva, Aneks d.o.o. Banja Luka, dovodi u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenčiju, odnosno da ne postoji povreda člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenciji, iz kojih razloga je odlučio kao u tački 1. i 2. dispozitiva osporenog rješenja. U odnosu na zahtjev istog privrednog subjekta, da smatra da postoji **zloupotreba dominantnog položaja** od strane Telekoma Srpske iz člana 10. stav 2. tačke a), b). i c) Zakona, Konkurenčijsko vijeće je nesporno utvrdilo da je Telekom operater sa značajnom tržišnom snagom u smislu Zakona o komunikacijama proglašen Odlukom Regulatorne agencije za komunikacije broj: 03-29-2374-1/07, od 09.10.2007. godine, i da je cijena usluga terminacije utvrđena RIP dokumentom, a koja je izradjena u skladu sa Pravilom 24/2005, a je RAK dao saglasnost svojim aktom broj: 05-29-2866-2/07, od 28.11.2007. godine, te da se navedena usluga pruža svim zainteresiranim licima po istoj cijeni. Takodjer, Telekom obavlja svoju djelatnost u skladu sa Zakonom o telekomunikacijama i drugim podzakonskim propisima za čije provođenje je nadležna Regulatorna agencija za komunikacije kao sektorski regulator, te da je Telekom jedini operater na području Republike Srpske koji pruža uslugu interkonekcije, i nesporno je da isti ima dominantan položaj na relevantnom tržištu. U pogledu stanovišta iz Zahtjeva da Telekom zloupotrebljava svoj dominantni položaj na način direktnog nametanja nelojalnih kupovnih i prodajnih

cijena kojima se ograničava konkurenca, nesporno je utvrđeno da je cijena usluga interkonekcije odredjena u skladu sa RIP dokumentom na koju je RAK dao saglasnost, pa je Konkurencijsko vijeće utvrdilo da Telekom ne zloupotrebljava dominantni položaj nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena i drugih tržišnih uslova i da nije povrijedio odredbe člana 10. stav 2. tačka a) Zakona o konkurenčiji. Pri tome, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Telekom nije ograničavao podnosioca Zahtjeva u pružanju usluga fiksne telefonije u pogledu tehničkog razvoja na štetu potrošača, i da nije u tom pogledu zloupotrijebio dominantni položaj iz citiranog člana navedenog zakona, kao i da Telekom ne primjenjuje različite uslove za iste ili slične vrste poslova sa ostalim stranama čime ih dovodi u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj u smislu navedenih odredaba citiranog zakona. Na kraju, Konkurencijsko vijeće je cijenilo navode podnosioca Zahtjeva da se u ovom predmetu primijeni praksa Evropske unije, pozivajući se na predmet Evropske komisije u slučaju „Deutsche Telekom“-a. Konkurencijsko vijeće je stanovišta da u konkretnom slučaju takva praksa nije nužna iz razloga što je poslovanje u oblasti telekomunikacija detaljno uredjeno pravnim propisima Bosne i Hercegovine, koji su usaglašeni sa regulativom Evropske unije, kao i zbog činjenice da navedeni slučaj nije adekvatno primjeniti iz razloga neuporedivosti tehničke razvijenosti i uslova u kojima se pružaju ove usluge u ova dva predmeta. Iz navedenih razloga, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ne postoji zloupotreba dominantnog položaja Telekoma u pogledu cijena usluga interkonekcije i da ne postoji povreda člana 10. stav 2. tačka a), b). i c) Zakona o konkurenčiji, radi čega je odlučeno kao u tački 3. i 4. dispozitiva osporenog rješenja. U pogledu troškova postupka, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku o djelimičnom priznavanju ovih troškova u odnosu na zahtjev Telekoma Srpske, u skladu sa Tarifom o nagradama i nanadi troškova za rad advokata u republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“, broj:68/05), što je u sadržano na strani 18. Obrazloženja osporenog rješenja, zbog čega su prigovori podnosioca Zahtjeva u tom dijelu neosnovani.

Osporeno rješenje temelji se na pravilno utvrđenom činjeničnom stanju i na pravilnoj primjeni zakona te je parvilo i zakonito. Ovo iz razloga što se Zakonom o konkurenčiji („Službeni glasnik BiH“, broj: 48/05. i 76/07), uredjuju pravila, mjere i postupci zaštite tržišne konkurenčije, nadležnosti i način rada Konkurencijskog vijeća na zaštiti i promociji tržišne konkurenčije u Bosni i Hercegovini. U skladu sa članom 3. stav 1. ovog zakona, relevantno-tržište određuje se kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području, a prema stavu 2. istog člana, relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjeru, način upotrebe, uslove prodaje i cijene, dok prema stavu 3. istog člana, relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i /ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurenčije na susjednim geografskim tržištima. Prema stavu 5. istog člana, Konkurencijsko vijeće podzakonskim aktom će propisati bliže kriterije i način utvrđivanja relevantnog tržišta. Zakonom su uredjena i pitanja zabranjene konkurenčije, tako što su prema članu 4. stav 1. tačka d) ovog zakona, zabranjeni sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke udruženja privrednih subjekata (u daljem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprečavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurenčije na relevantnom tržištu, a koji se odnose: prema tački d) istog člana, i na primjenu različitih uslova za identične transakcije s drugim privrednim subjektima, dovodeći ih u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenčiju. Takodjer, prema članu 10. stav 1. ovog zakona, zabranjena je svaka zloupotreba dominantnog

položaja jednog ili više privrednih subjekata na relevantnom tržištu. Prema stavu 2. istog člana, zloupotreba dominantnog položaja posebno se odnosi na: a) direktno ili indirektno nametanje nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena ili drugih trgovinskih uslova kojima se ograničava konkurenčija; b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača; c) primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih dovode u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj, te, d) zaključivanje sporazuma kojima se uslovjava da druga strana prihvati dodatne obaveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nemaju veze s predmetom takvog sporazuma. Odlukom o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, broj: 18/06), utvrđuje se način, kriteriji i postupci za određivanje relevantnog tržišta, u smislu člana 3. Zakona o konkurenčiji, kao osnovu za izračunavanje tržišnog udjela privrednih subjekata na tržištu, u provođenju odredbi Zakona. Članom 2. ove odluke, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmetom obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području, kao i da se relevantno tržište određuje posebno za svaki dati slučaj. Relevantno tržište proizvoda prema članu 4. ove odluke, obuhvaća sve proizvode koje potrpšači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uvjete prodaje i cijene, dok prema članu 5. odluke, relevantno geografsko tržište obuhvača cijelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta tržišne konkurenčije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Tužitelj zahtijeva utvrđivanje zabranjenog sporazuma između Telekoma Srpske a.d. Banja Luka i privrednih subjekata navedenih u tačci 1. dispozitiva osporenog rješenja. Iz stanja spisa predmeta proizilazi da je Telekom Srpske zaključio šest ugovora o zakupu kablovske kanalizacije sa trećim privrednim subjektima, a da je sa podnosiocem Zahtjeva Aneks d.o.o. Banja Luka, Telekom zaključio Ugovor o kolokaciji dana 28.11.2006. godine. Predmet ugovora je bio fizička kolokacija i iznajmljivanje kablovske kanalizacije, da bi ovaj ugovor bio raskinut dana 29.10.2007. godine, iz razloga promjene Referentne ponude interkonekcije (RIP dokument), na koji je Telekom Srpske dobio prethodnu saglasnost Regulatorne agencije za komunikacije. Prema članu 20. stav 3, 6. i 8. Zakona o komunikacijama („Službeni glasnik BiH“, broj: 31/03. i 75/96), RAK BiH je nadležna da daje saglasnost na uslove i cijene javnih govornih usluga i iznajmljenih linija. U skladu s tim, Vijeće RAK-a je donijelo Pravilo 24/2005. o modelu rebalansa cijena govornih i telefonskih usluga u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/05. i 50/06.), kojim se propisuju gornje granične tarife za javne govorne usluge u BiH. Na osnovu člana 6. Pravila o interkonekciji („Službeni glasnik BiH“, broj: 36/02), Telekom Srpske a.d. je izradio Referentnu ponudu za interkonekciju, koja je odobrena od strane Agencije, jer su ispoštovane propisane granične interkonekcijske tarife. Prema izmijenjenom RIP dokumentu, prestala je obaveza Telekoma Srpske da nudi usluge iznajmljivanja kablovske kanalizacije u sklopu usluge interkonekcije, odnosno, ova usluga prema izmijenjenom navedenom dokumentu, ne sadrži se ni kao komercijalna usluga u cjenovniku Telekoma, što nesporno proizilazi i iz akta Regulatorne agencije za komunikacije BiH, broj: 05-29-1960-2/09, od 27.07.2009. godine, a koji se odnosi na predmet prijave protiv Telekoma Srpske po Zahtjevu tužitelja. Takodjer, iz spisa predmeta nesporno proizilazi da je podnositelj zahtjeva Aneks d.o.o. Banja Luka registrovan kao alternativni operater fiksne telefonije i da želi da sa Telekom Srpske zaključi ugovor o iznajmljivanju kablovske kanalizacije u cilju pružanja usluga javne telefonije, što Telekom Srpske nije prihvatio, dok je u slučaju ostalih šest zaključenih ugovora nesporno utvrđeno, da se radi o privrednim subjektima koji nemaju licence i ne bave se pružanjem usluga javne fiksne telefonije

kao i da su uzeli u zakup kablovsku kanalizaciju od Telekoma za svoje potrebe a ne za pružanje usluga javne fiksne telefonije, pa je i prema stanovištu ovog suda, pravilan zaključak tuženog, da Telekom Srpske raskidanjem navedenog ugovora u skladu sa izmijenjenim RIP dokumentom, nije mogao podnosioca Zahtjeva dovesti u nepovoljniji položaj u odnosu na konkureniju u pogledu pružanja usluga javne fiksne telefonije, kao i da ne postoji zabranjeni sporazum između Telekoma i drugih privrednih subjekata kojim je podnositelj Zahtjeva doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na konkureniju, na temelju čega je izведен pravilan zaključak tuženog, da nije učinjena povreda člana 4. stav 1. tačka d) Zakona o konkurenциji.

U odnosu na zahtjev tužitelja koji se odnosi na zloupotrebu dominantnog položaja od strane privrednog subjekta Telekom Srpske, iz spisa predmeta proizilazi da je nesporno utvrđeno da je Telekom Srpske, u skladu sa Odlukom Regulatorne agencije za komunikacije broj:03-29-2374-1/07, od 09.10.2007. godine, operater sa značajnom tržišnom snagom u smislu Zakona o komunikacijama i da je cijena usluga terminacije poziva utvrđena RIP dokumentom izradjena u skladu sa Pravilom 24/2005, na koju je RAK dao saglasnost aktom broj:05-29-2866-2/07, od 28.11. 2007. godine, te da se navedena usluga pruža po istoj cijeni svim zainteresiranim licima. Kako je nesporno da je Telekom Srpske jedini operater koji na području Republike Srpske pruža uslugu interkonekcije, te da ima dominantan položaj na relevantnom tržištu, na temelju činjenica i dokaza sadržanim u spisu predmeta, Sud je ispitao navode tužioca koji se odnose na zloupotrebu dominantnog položaja Telekoma u smislu člana 10. stav 2. tačka a), b). i c). Zakona o konkurenциji. Nesporno je utvrđeno da je cijena usluga interkonekcije odredjena u skladu sa RIP dokumentom na koji je RAK dao saglasnost, da razlika između maloprodajne cijene pretplatnicima Telekoma za uslugu pozivanja i veleprodajne cijene iznosi samo 0,0005 KM, te da je i takva cijena znatno manja u poređenju sa cijenama drugih operatora koji pružaju iste usluge kako u okruženju tako i u Evropskoj uniji, iz čega proizilazi da je Konkurencijsko vijeće pravilno utvrdilo da Telekom Srpske ne zloupotrebljava dominantni položaj nametanjem nelojalnih kupovnih i prodajnih cijena i drugih tržišnih uslova i da se ne radi o povredi člana 10. stav 2. tačka a) Zakona o konkurenциji. Također, iz spisa predmeta proizilazi da je podnosiocu Zahtjeva Telekom Srpske nudio i druge mogućnosti povezivanja u skladu sa RIP dokumentom i Odlukom o politici sektora telekomunikacija BiH za period 2008-2012. godine, koje mogućnosti podnositelj zahtjeva nije prihvatio, na osnovu čega se zaključuje da Telekom Srpske nije ograničavao podnosioca Zahtjeva u pružanju usluga fiksne telefonije u pogledu tehničkog razvoja na štetu potrošača, te da slijedom toga, nije zloupotrijebio dominantan položaj u smislu člana 10. stav 2. tačka b) Zakona. Kako je utvrđeno da se usluga terminacije pruža svim zainteresiranim licima pod istim uslovima, što strane u postupku i ne osporavaju, to je također, nesporno da u konkretnom slučaju ne postoji zloupotreba dominantnog položaja Telekom Srpske iz člana 10. stav2. c) Zakona o komunikacijama. U pogledu ostalih navoda tužitelja a koji se odnose na primjenu prakse Evropske unije pozivajući se na predmet Evropske komisije u slučaju „Deutsche Telekom“- kao i troškove postupka, ovaj sud je stanovišta da osporeno rješenje u odnosu o tim navodima sadrži relevantna obrazloženja i da ti navodi nisu mogli uticati na donošenje drugačije odluke.

Imajući u vidu izloženo, ovaj sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i zakonito da se temelji na pravilno i potpuno utvrđenom činjeničnom stanju, pravilno primjeni materijalnog prava, pri čemu nije počinjena povreda postupka koji je prethodio donošenju osporenog akta, zbog čega je tužbu trebalo odbiti kao neosnovanu.

Iz navedenih razloga, Sud je primjenom člana 37. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima BiH, odlučio kao u dispozitivu presude.

ZAPISNIČAR
Žanka Bajić

PREDsjEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Jadranka Brenjo

